

Müteahhidin yaptığı işler ile ihzarattan doğan alacakları, metrajlara göre hesaplanarak sözleşme hükümleri uyarınca kesin ödeme niteliğinde olmamak ve kazanılmış hak sayılmamak üzere geçici hakediş raporları ile ödenir. Metrajlar, yeşil defter ve eklerinde gösterilir. Müteahhit, İdarenin isteği halinde, kesin hesapları da kontrol teşkilatının denetimi altında işe paralel olarak yürütmek zorundadır. Bu halde, geçici hakediş raporlarının düzenlenmesinde, bitmiş iş kısımları için

kesin metrajdaki miktarlar dikkate alınır...” denilmektedir. Bu maddeden anlaşılacağı üzere, geçici hakediş ödemeleri, yüklenicinin belirli dönemlerde yaptığı imalatın ve ihzaratın karşılığı olarak verilen geçici bir ödemedir ve kesin hakedişte mahsubu gerekmektedir. Ara hakediş ödemeleri, Yüklenici açısından kazanılmış hak doğurmaz ve İdare açısından da bağlayıcılığı yoktur. Bu durumda, ... Karayoluna ait ödeme, en son *yılında düzenlenen ara hakediş ile

tamamlanmış olsa da; alelusul düzenlenen bu ara hakedişteki yersiz köprü inşaat zammına ilişkin kesintinin, Sayıştay Genel Kurulu İçtihatların Birleştirilmesi Kararının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihinden sonra düzenlenen nolu Kesin Hakediş Raporu üzerinden yapılması gerekirdi

Kamu İdaresi Türü	Diğer Özel Bütçeli İdareler
Yılı	2015
Dairesi	8
Karar No	104
İlam No	173
Tutanak Tarihi	9.2.2017
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yersiz Köprü İnşaat Zammı Ödenmesi:

03.11.1995 tarihinde sözleşmesi yapılan ... İnş. San. ve Tic.

A.Ş. taahhüdündeki “... Barajı ve ... İkmal İnşaatı İşi” nde, ... karayolu imalatında, ihaleden önce belirlenmiş herhangi bir köprü inşaatı zammı oranı bulunmamasına rağmen ihaleden sonra bu oranın belirlenerek ödeme yapılması konusu ile ilgili olarak;

İşe ait Sözleşme eki Özel Teknik Şartnamenin Bölüm I’de yer alan “G-Yolların İnşaatı” başlıklı kısmında; “a) ... karayolunun takriben 18 km’lik bir kısmının, baraj inşaatı nedeniyle rölakasyonu müteahhit tarafından yapılacaktır. Bu yol, TCK standartlarına uygun olacak ve bedeli TCK birim fiyatları ile ödenecektir. Yolun TCK standartlarına uygun olarak inşa edilmesi hususunda, ... ile TCK işbirliği yapacaktır...” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm çerçevesinde ... Karayolu yapımı kapsamında bulunan kayırlı deresi köprüsü inşaatında karayolları birim fiyatlarının kullanılması gerekmektedir. Karayolları birim fiyat tarifinde yer alan 3992 poz no.lu Köprü İnşaatı Zammına ilişkin tarifin Not kısmında aynen; “(1) Bu birim fiyat; eksiltmeden önce olmak üzere idarenin en yetkili makamınca tespit ve onaylanmak suretiyle, ödenir. Her ne sebeple olursa olsun eksiltmeden sonra tesbiti mümkün değildir. (2) Köprü yapımında köprü inşaatı zammı miktarı, hiçbir şekilde % 60’ı geçemez.” denilmektedir. Bu hüküm karşısında, ... Karayolu yapımına ilişkin olarak ihale öncesinde köprü inşaatı zammı oranı belirlenmediğinden, ihale sonrasında yapılan ilave keşiflerle muhtevaya dahil edilen yol yapımı için bu zammın ödenmesi mümkün değildir. Zira böyle bir uygulamanın, ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği sağlama ilkesini zedeleyeceği de düşünülmektedir.

Bununla birlikte ... tarih ve ... sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sayıştay Genel Kurulu İçtihadı Birleştirme Kararı’nın sonuç kısmında;

“... Genel Müdürlüğünce yürütülen baraj inşaatlarında, işin sözleşmesindeki ilk keşif cetvelinde bulunmayan ve ilave

keşiflerle sonradan muhtevaya alınan köprü yapımlarında, köprü inşaatı zammı ödenmesinin mümkün bulunmadığına..." denilmektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 58'inci maddesi hükmü gereği Sayıştay Genel Kurulu içtihatların birleştirilmesi kararları bağlayıcı nitelikte olduğundan, bu Kararlara Sayıştay daire ve kurulları ile kamu idareleri ve sorumlular uymak zorundadır.

Savunmalarda; ... Karayoluna ait kesin hesapların, 2005 yılında tamamlanarak son olarak 03.02.2005 tarih ve 63 no.lu hakediş ile ödemesi yapıldığından ... tarihli Genel Kurul Kararının, geriye yürütülmediği ifade edilmiştir. Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin "Geçici Hakediş Raporları" başlıklı 39'uncu maddesinde; "...Müteahhidin yaptığı işler ile ihzarattan doğan alacakları, metrajlara göre hesaplanarak sözleşme hükümleri uyarınca kesin ödeme niteliğinde olmamak ve kazanılmış hak sayılmamak üzere geçici hakediş raporları ile ödenir. Metrajlar, yeşil defter ve eklerinde gösterilir. Müteahhit, İdarenin isteği halinde, kesin hesapları da kontrol teşkilatının denetimi altında işe paralel olarak yürütmek zorundadır. Bu halde, geçici hakediş raporlarının düzenlenmesinde, bitmiş iş kısımları için kesin metrajdaki miktarlar dikkate alınır..." denilmektedir. Bu maddeden anlaşılacağı üzere, geçici hakediş ödemeleri, yüklenicinin belirli dönemlerde yaptığı imalatın ve ihzaratın karşılığı olarak verilen geçici bir ödemedir ve kesin hakedişte mahsubu gerekmektedir. Ara hakediş ödemeleri, Yüklenici açısından kazanılmış hak doğurmaz ve İdare açısından da bağlayıcılığı yoktur. Bu durumda, ... Karayoluna ait ödeme, en son 2005 yılında düzenlenen ara hakediş ile tamamlanmış olsa da; alelusul düzenlenen bu ara hakedişteki yersiz köprü inşaat zammına ilişkin kesintinin, Sayıştay Genel Kurulu İçtihatların Birleştirilmesi Kararının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihinden sonra düzenlenen 27.02.2013 tarihli 111 no.lu Kesin Hakediş Raporu üzerinden yapılması gerekirdi.

İdare tarafından yükleniciye yersiz köprü inşaat zammı

ödemesinden kaynaklanan kamu zararı tutarı, 88/13181 sayılı BKK eki "Kamu Sektörüne Dahil İdarelerin İhalesi Yapılmış ve Yapılacak İşlerinde İhale Usul ve Şekillerine Göre Fiyat Farkı Hesabında Uygulayacakları Esaslar" ın 8'inci maddesi hükmü gereği, işe ilişkin geçici kabul tarihi olan 2013 yılı fiyatları ile hesaplanmıştır.

Bu itibarla, ... Barajı ve ... İkmal İnşaatı İşine ait sözleşmedeki ilk keşif cetvelinde yer almayıp ihale sonrasında kapsama alınan köprü yapımı için 3992 poz no.lu köprü inşaat zammının ödenmesi sonucu oluşan ... TL kamu zararının, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53'üncü maddesi gereğince işleyecek faizleriyle birlikte sorumlularına ödettirilmesine, oybirliğiyle, karar verildi.